

บทที่ 1

บทนำและวัตถุประสงค์

ปัจจุบันจำนวนประชากรของนกเงือกลดลงเป็นจำนวนมาก บางชนิดถูกจัดอยู่ในภาวะถูกคุกคาม บางชนิดอยู่ในภาวะใกล้สูญพันธุ์ ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่ที่ทำให้ประชากรของนกเงือกลดลงคือพื้นที่ป่าที่หายไปเนื่องจากการตัดไม้ทำลายป่า การบุกรุกพื้นที่ป่า และการล่านกเงือก เนื่องจากนกเงือกเป็นนกที่มีขนาดใหญ่ จึงถูกล่าได้ง่าย ลักษณะเฉพาะตัวของนกเงือกที่ต้องทำรังในโพรงไม้ และการที่มีขนาดตัวใหญ่นั้นมันจึงต้องการพื้นที่ป่าขนาดใหญ่ที่มีพันธุ์ไม้อุดมสมบูรณ์เพื่อเป็นแหล่งอาหาร ในขณะที่ตัวเมียปิดรังตัวเองอยู่ในโพรงรัง ตัวผู้มีหน้าที่หาอาหารจำนวนมากมาป้อนลูกและตัวเมียของมันที่อยู่ในโพรงรัง เมื่อพื้นที่ป่าถูกทำลายไป ไม่มีที่อยู่อาศัยที่เพียงพอ นกเงือกจึงถูกล่าได้ง่ายขึ้น บางครั้งมีการล่าเพื่อนำมาเลี้ยงหรือเอาโหนกมาขาย นกเงือกที่ถูกเลี้ยงไว้แล้วเจ้าของไม่สามารถเลี้ยงต่อไปได้จะถูกนำมาปล่อยไว้ในป่าที่เป็นอุทยานแห่งชาติ ดังนั้นทางอุทยานจึงต้องรับภาระในการเลี้ยงดูนกเงือกเหล่านั้น นอกจากทางอุทยานแห่งชาติแล้วยังมีองค์กรสวนสัตว์ที่ต้องรับภาระในการเลี้ยงดูนกเงือกเช่นกัน เนื่องจากไม่สามารถปล่อยกลับคืนสู่ป่าได้ เพราะนกที่ถูกเลี้ยงไว้ส่วนใหญ่ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในป่าจริงๆได้ การเลี้ยงดูนกเงือกของสวนสัตว์ส่วนใหญ่จะเลี้ยงไว้ในกรง จุดประสงค์ขององค์กรสวนสัตว์คือ เลี้ยงเพื่ออนุรักษ์และขยายพันธุ์ เป็นแหล่งที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสัตว์ต่างๆและเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

นกกกเป็นนกเงือกชนิดหนึ่งที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในสวนสัตว์เชียงใหม่มีนกกกทั้งหมด 10 ตัว เป็นตัวผู้และตัวเมียอย่างละ 5 ตัว เลี้ยงไว้ในกรงขนาดกว้างประมาณ 6 เมตร ยาว 8 เมตร สูง 10 เมตร ซึ่งอยู่ติดกันแต่ละกรงนั้นมีนกเงือกหลายชนิดเช่น นกกก นกแก๊ก นกเงือกกรามช้าง นกเงือกหัวหงอก บางกรงอยู่เป็นคู่ บางกรงอยู่ตัวเดียว ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของนกแต่ละตัว ทางสวนสัตว์เชียงใหม่เลี้ยงนกกกมาประมาณ 20 ปีแล้วแต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จในการขยายพันธุ์ เมื่อประมาณสิบกว่าปีที่แล้วนกกกสามารถจับคู่และออกไข่ได้ แต่ลูกนกที่ฟักออกมานั้นไม่แข็งแรงจึงตายไปในที่สุด ต่อมาในปัจจุบันนกกกยังคงมีการเข้าโพรงรัง แต่ไม่ออกไข่ ดังนั้น การศึกษาพฤติกรรมของนกกกในครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมของนกกก และนำไปประยุกต์ใช้ในการเลี้ยงดูนกกกและปรับปรุงสภาพกรงเลี้ยงให้ได้ใกล้เคียงกับธรรมชาติมากที่สุด

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนกกกและความสามารถในการเรียนรู้ของนกกกที่อยู่ในกรงเลี้ยง



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved